

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— márc. 20.

(Március 21.) Holnap van a tavasz első napja. A hivatalos terminus a melynek azonban sehogysem engedelmeskedik — a tél. Olyanformán vagyunk ezzel, mintahogy a feloszlatott vezérőrbizottság a törvényekért lelkesedik, de az önkényuralom mégis a nyakunkon ül és az arcunkba szórja zuzmaráját. Vagy megfordítva: ez abszolutisztikus kormány feloszlatja a vezérőrbizottságot, magát állítván tavasznak és a vezérőrbizottságra fogván rá az alkotmány-pusztító telet, de a vezérőrbizottság nem oszlik el, hanem folytatja harcát a kormány politikájának jégilincsei ellen. A tavasz dolgában majd csak a természet, a szabadság ügyében pedig a nemzet fog dönteni. Azon fordul minden, hogy a nemzet tud-e oly pompásan bőjtölni, mintahogy — farsangolni tudott?

*

(Széll Kálmán — mozog) Széll Kálmán is kezd valami békéltető akciót. — Van erre való formulája. Jobban bizunk az ő szándékaiban, mint a Bánffyében, csak az a kérdés, hogy meglehet-e menteni az alkotmányt formulákkal, mikor a formák mind össze-vissza vannak zuzódva már? De hát próba-szerencse, megtekintés még nem kerül pénzbe, lássuk a medvét és halljuk, hogy miként —

Tanítónő.

Nem csókolta soha édesanya ajka
Nem ismerte, mi az igazi szeretet,
Aggódó tekintet nem pihent meg rajta
Jóságos, hű szívet hiába keresett.

... S most szétosztja árva, szegény szíve
kincsét.

Mely rózsaszinbe tán sohasem öltözött:
A kiknek lelkében gond és bánat nincs még
Az ártatlan, édes, kis gyermekek között.

Megtanítja őket hitre, szeretetre,
Bár az ő hitét már szétfosztá az élet,
El elmulat velők tréfálva, nevetve
Bár minden kedves, szép álma semmivé lett

Csak mikor este kis szobájába tér be,
Hol nem vár reája senki, de senkisem.
Valami úgy belemarkol a szívébe
És zokog sokáig, szomoruan, esőndesen ...

Kuthi Sándor.

Vágyak.

Fényes, nagyúri társaságban
Föllép a pódiumra im
Egy cifra úr és önhitt hangon
Olvassa: „Költeményeim ...”
Felolvas egy lap szövegét,
Gyönyörű, színes verseket ...
Merő üresség, csontváz, amit
Sok zengő rimmal rejteget.
S ahogy bevégzi, tapsvihar száll,

„Fütyöl a Széll, fujja a föllegeket ...”

*

(Az eszme sorsa ez!) „Fontos hirt vittem a magyaroknak 1848-ban.” — beszéli egy öreg hoavéd, — „amelyektől nagy esata sorsának eldőlte függött. Tisztában voltam vele, hogyha az osztrák elcsip, ebből nagy veszedelem származik a hazára, engem pedig egyszerűen felakasztanak. Mikor már üldözöbe vettek, a jegyzőket elővettem, könyv nélkül megtanultam, aztán megsemmisítettem. Elfogtak, nálam semmi gyanusát nem találtak. Eljutottam a magyar táborba, elmondtam az üzenetet, mi pedig megnyertük a csatát...” Mért alkalmoszerű most ez a történetke? Tanulhatnak belőle a nemzet és az önkényes kormány egyaránt. Feloszlatják a politikai páriköröket, vezérőrbizottságokat, elkobozhatják a sajtót. Mindez nem veszedelem, ha minden magyar ember könyv nélkül megtanulja, hogy mi a hazafias teendője, megnyerjük a csatát!

Lesznek-e választások?

— márc. 20.

(G.) Lesznek-e választások vagy sem? Mintha a dán királyfi sötét töprengését hallanók: „Lenni, vagy nem lenni”, úgy suttognak, találgatnak ma politikusok és újságírók egyaránt. Pedig szomorú, de való, hogy szegény Hamletre nézve a felvetett kérdés sok-

kal fogósabb volt, mint a milyen ma a választások kérdése, minekünk, szegény magyaroknak. Mert ugyan miféle fontossággal bír ma ránk nézve ez a kérdés? Szemlélődjünk csak egy kissé. A választásoknak azért kellene megtörténniök, hogy a korona megismerve a nemzet akaratát, ahhoz képest cselekedjék. De hiszen a nemzet már a tavalyi választásoknál is elég érthető módon fejezte ki az óhajait és mi volt az eredmény? Thersites Pista oda állt a fórumra és kijelentette, hogy „nem gilt”, mert csak azért rendezett választásokat, hogy a nemzet nyilatkozhassék, vajjon helyesli-e az ő „egyszer, csak egyetlen egyszer” elkövetett alkotmánygyilkosságát! a nagy jogtudós persze teljesen megfélekedezett ez alkalommal a népszavazás (plebiscitum) és a rendes képviselőválasztások között lévő óriási különbségről. A kormány fizetett sajtókukacai azután oly ádáz hajszával rontottak a nép választotta képviselőkre, a melynél perfidebbre és undokabbra még a hirhett amerikai lap, az „Arizona Kikker” sem lett volna képes, ha egyáltalában valaha létezett volna. Egy évig tartó manőverezés, megaláztatások és törvényesavarintások után tneepedig oly göröggtüzes zárójel verték szét — pardon, oszlatták fel — az országgyűlést, hogy annak a göröggtü-

És számos üdvözlét felé;
Selyem ruhás, szép úri hölgyek
Éljenzik, izzadnak belé.
S a „költőnek” egy vágya van csak,
— S ez oly fennhéjázó, oly botor —
Hogy az ő képzelt, ál-nagyságát
Hirdesse majd az éreszobor ...

De lenn, hideg pince szobában
A másik költő, egyedül ...
Terítettlen fa-asztalánál
Nagy munkájában elmerül.
S vajjon örök művének ára
Lesz-e csak egy falat kenyér? ...
Hogy gondolja, ily nyomorban
Az ember élte mit sem ér! ...
S szép, bús szeméből könnyek árja
Halovány arcán leperog ...
Neki is van egy forró vágya:
Ha valahonnan kapna holnap
Falatnyi száraz kenyeret ...

Szabó István.

Szomorú időkből.

(Nemzeti ellenállás 1861-ben.)

Iria: Egy diplomata.

A „Szabadság” eredeti tárcája.

Bécsben 1861 május 1-én nyílt meg a birodalmi gyűlés, a magyar nemzet által annyira gyűlölt Rajxrát, vagy mint a gunyolódni szerető bécsi nép keresztelte a „Schmerling-sziuház.”

A híres február 16-iki pátens csalogatta belé a birodalom összes népeinek képviselőit, hogy ott a Schmerling Antal lovag mindenható miniszter által nyélbe ütött centralisztikus alapon nyugvó, mindazáltal mérsékelten szabadelvű alkotmányt támogató, egyaránt vakuljon magyar és ne lásson a tót. Az öszbirodalom többi népe pedig örüljön az alkotmány füstnek, a talmi szabadságnak.

Az osztrák centralisták el voltak ragadtatva és Schmerlinget, mint az „alkotmány atyját” magasztalták írásban és képen. Nem úgy azonban a Rajxrátban megjelent olaszok, lengyelek és józanabb németek. A magyarok és a horvátok távolmaradtak, mert az 1861-iki széjjelkergetett országgyűlés Deák Ferenc indítványára kimondta, hogy nem küld képviselőket. Csúpán az erdélyi szászok voltak azok, a kik kapva kaptak az alkalmon.

Volt köztük egy Lászlófy nevű ur-ember, akiről csakhamar kiderült, hogy csak neve magyar; nem is szász, hanem telivér örmény. Igért is neki a mindenható Schmerling azon melegében örmény vajdaságot Szamosujvár székhelyvel. Lévéen az ország a bécsi recept szerint a következőképen felfeldarabolandó: Erdély nagyfejedelemség, Temesi bánóság (a mai Temes, Torontál és Krassó-Szörénymegyék), Vojvodine vagyis Szerb vajdaság, mely Bács Bodrog megyéből volt kikerítendő, tót zsupánság, mely a nyugati felvidéket, ruthén hercegség, mely Ung, Bereg, Mármaros, Sáros etc. megyéket foglalta volna magában, Német örgrófság, melyet a szász földből hasítottak volna ki,

nek emlékére, ha reá gondolunk, még ma is piroslik az arcunk a szégyentől.

A kormány egyébiránt már is kijelentette, hogy esetleges új választásoknál az abszolút felségjogokat (értsd katonai kérdéseket) érintő programot, vagy jelszavakat semmi szín alatt nem tűrne. *Abszolút felségjogok és népképviselés, óh be jó!* De tegyük fel, hogy megejtik az új választásokat, úgy, vagy *óriási többséget kap a függetlenségi párt*, ami valószínű és akkor a már ismert recipé szerint ismét hazakergetik a képviselőket; vagy többséget nyer a jelenleg kormányon lévő honmentők és Kedves Pistáké hada — a mitől Isten óvjon — és akkor még három községgel hátrább vagyunk, mint ama bizonyos *mádi recipiált*.

Tisztán taktikai szempontból a mondotakon kívül még azért is hátrányos volna egy most eszközendő választás, mert a kormány a biztos kudarc tudatában valami nagy költségbe nem verné magát, tehát takarékoskodna erejével; míg az egyesült ellenzéknek teljes erőfeszítéssel kellene dolgoznia és így bár kifogásolhatatlan, alkotmányos költségek mégis tetemes részt útnének az amúgy sem túlságosan kövér pártkasszában. Ha tehát a kormány belemegy az áprilisi havi választásokba, úgy biztosra vehető, hogy az ellenzéknek ily gyöngítésével számol.

Felmerül az a kérdés, hogy a választásoknak a jövő évre való elhalasztása esetén, parlament híján honnan veszi a kormány az adókat és ujoncokat? Hát bizony ezért se fájjon nekünk a kormány fele. Hiszen „egyszer, csak egyetlen egyszer“ mutatták meg, hogyan lehet formát sérteni és ime milyen tanulékony tanítványai akadtak Therites Pistának, a balkezűnek. Szükségrendeletekkel kötött nemzetközi szerződések, kormánybiztosok, házfelosztató és egyéb „teljhatalmu“ királyi biztosok

és így tovább, miért ne lehetne egy mai Prokrustes-ügy segítségével még néhány szegény törvényekkecskét anynyira nyújtani, míg kiadják a párjukat, illetve míg nem alkalmasak arra, hogy velük egy kis adót és ujoncot lehessen szerezni.

Óh ne féltsetek a mi burokbán született kormányunkat, majd tud az magán segíteni! Még Wient is teljesen megnyugtató eljárásuk törvényes voltáról; különben hogyan is szól csak a nóta a táncra vitt Katáról? Nem is lesz szükség a pápa megnyugtatóására. Bár ő is jól tudja, hogy a schismának többször vott politikai, mint vallási háttérük és Rómának is közelebb van az inge, mint a reverendája. Hozzájárul ehez, hogy a jövő évben lejár a kuriai bíraskodásról szóló törvény és akkor mégis csak már kevesebb kockázattal lehet holmi Bánffy-féle választásokat rendezni.

Szomorú és komor képet festettünk szegény hazánk jövőjéről: értjük a kormány szándékát, akár most lesznek választások; akár jövő évre halasztja azokat. De ebből nem következik a Balzac szép mondása: „Mindent megérteni annyi, mint mindent megbocsátani.“ Sőt ellenkezőleg, csikorgatjuk a fogunkat és feléled bennünk a magyarnak sajátos „csak azért is“ politikája. De hová fog vinni ez a harc; tényleg elég erősek vagyunk hozzá, hogy végig küzdjük és ha végre diadalmaskodtunk, nem fogunk-e feljajdulni: Uram ments meg még egy ilyen győzelemtől?

És ha feladjuk a küzdelmet és újra, még nehezebb bilincset raknak e szerencsétlen nemzet kezére; ha a gerinctelenek érdekszövetsége még súlyosabban nehezedik a nyakunkra, lesz-e akkor kilátásunk, hogy még egyszer felszabaduljunk? Nem, nem lesz! Ejh, hát akkor pusztuljunk el inkább a harcban, mintsem gyáva rab-

szolgák gyanánt. *Mig harcolunk, győzhetünk is; ha egyszer rabigába hajtottuk fejünket, korbács az osztályrészünk!*

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 20.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma délután két órakor Bécsbe utazott és holnap délelőtt 10 órakor audienciára megy a királyhoz. A miniszterelnök az eddigi tervek szerint holnap este tér vissza a fővárosba.

(A választások a király előtt.)

Politikai körökben beszélnek, hogy a miniszterelnök a kihallgatása alkalmával jelentést tesz a politikai helyzetről és a választások dolgában tesz előterjesztést. Hogy ez minő lesz, azt még a legbeavatottabbak sem tudják, de haladó körökben beszélnek, hogy kétségtelen, hogy bármilyen lesz a kormány előterjesztése, a király ahhoz hozzá fog járulni, mert teljes bizalommal viseltetik a Fejérváry kormány iránt.

(Lukács László visszavonul.)

Bécsből érkezett ide az a hír, hogy Lukács László teljesen visszavonulni készül az aktív politikától. Akik ezt a hírt kolportálják, azok azt is tudják, hogy Lukács László megválasztják a kisbirtokosok földhitelintézetének elnök igazgatójává. Lukács visszavonulását sokak a választások kérdésével hozzák kapcsolatba.

(Az egéret.)

A választások dolgában egyébként élénk feltűnést keltett ma a Pester Lloyd cikke, amely azt tanácsolja a kormánynak, hogy rendezzen választásokat, aztán elnapolhatja a Házat, ha az nem lesz munkaképes.

(A felfüggesztett Sas-kör.)

A belügyminiszter tegnapi rendelete folytán a polgármester Pesti Ferenc IV. ke-

végül cigány vajdaság, mely Szatmár és a mai Szilágyvármegyék nemzeti szerezéseinek lett volna birtalma.

Nem tréfa, ha még oly komikusan hangzik is.

Kalarás nevű cigányvajdát ugyanis felbujtotta a bécsi kormány, hogy kérelmezzon faragó füstös népe számára külön vajdaságot, a mit ő meg is cselekedett, de később szántabánta cselekedetét.

Ily viszonyok között tartotta meg a „Schmerling színház“ félig telt nézőtér előtt első előadását, mely rövid vergődés után teljes kudarccal végződött. Hogy a talmi alkotmány oly gyászos véget ért, abban oroszlábrásze volt az 1900 év elején elhunyt Smolka Ferenc lengyel képviselőnek, akit törhetetlen hazafisága miatt 1840-ben halálra ítét a bécsi kormány, de a császár megkegyelmezett életének.

Smolka, a kiirtott lengyel nemzet fia, oly hévvel küzdött a magyar nemzet ezredéves jogai mellett a Rajhrátban, hogy a kormány szeme szája elállott. Az 1861. évi augusztus 28-án mondott nagy beszédével egy csapásra megadította az elnyomott magyar nép szívét. A magyar országgyűlés akkor már széjjel volt kergetve, a megyéket és városokat azonban nem lehetett megfélemlíteni. Az ország a forradalom küszöbén állott, Kossuth Lajost, Garibaldit, a két bujdosót dicsőítő felségserítő nótákat lehetett uton utfélen hallani s a két szabadsághőshöz odafűzték Smolka nevét is. Azok voltak aztán a valódi kurucnóták.

Smolkánál tehát nem volt hazánkban

népszerűbb ember. Nem csak poháresengés közt, hanem a zöld asztalok mellett is úgy emlékeztek meg róla, mint a testvér lengyel nemzet nagy fiáról, a kinek beszédét a történelem muzsája, a dicső tettek hirdetője aranybetűkkel véste be a magyar történetbe, a magyar nép szívébe.

Valóságos Smolka-ház lepte meg nemzetünket. Smolka-kalapok, Smolka pipák és nadrágok jöttek divatba, Valami Pichler nevű zongoramester Aradon Smolka-polkát szerzett. A történelmi hűség kedvéért meg kell jegyeznem, hogy a melyen fülbemászó volt a zeneműnek címe, oly kritikán aluli volt a zenéje. De a jeles zongora szelídítőben meg volt a jóakarát, hogy megtáncoltassa még Schmerlinget is.

A magyar nemzet, mint fentebb említettem, nem lévén már országgyűlése, nem tolmácsolhatta háláját másképen az ősi alkotmánya és szabadsága mellett küzdő Smolka iránt, mint hogy törvényhatóságai útján köszönő iratokat küldött az elévülhetetlen érdemeket szerzett bajnoknak s ezen a téren az ország két fővárosa, a még nem egyesített Pest és Buda járt legelől. Diszpolgárává választotta a törzskönyvből azonban tévedésből kimaradt a beiktatás s csak 1868-ban irták be a nevét.

Hogyha akkor neve ki nem marad, gyönyörű kompánia után következik.

A rémuralom alatt valami Conrad nevű hivatalból kinevezett polgármestert küldtek a rebellis pestiek nyakára, a kinek első dolga volt a községi „gutgesinnt“, jóézelmi, szintén kinevezett tanács által Haynau Gyula

bárót, az ellenünk harcoló horvát bánt, Paskievics Iván herceget, az orosz fővezért, Radecky József gróft, Windischgrätz Alfréd herceget, Grünne Károly gróft, Bach Sándor minisztert „a háza és a város körül szerzett é deméikért“ diszpolgárokká megtenni.

Ezzel a Conrad nevű urral, a ki annyi borsot tört a pestiek orra alá, történt 1853-ban, a császári körutat megelőzőleg, a következő eset:

Albrecht főherceg, Magyarország akkori katonai parancsnoka, összehívott néhány vagyonos független polgárt, akiknek politikai hitvallása osztrák szempontból kifogástalan volt. Meg akarta beszélni a módokat, hogy miképp lehetne a fiatal uralkodót úgy fogadni, hogy az ne kerülne sokba, a császárt meglepné s a polgárságnak pedig örömet okozna.

Előállott erre egy nyelvre német, de érzelmére kuruc nyárspolgár s hamisítatlan józsefvárosi dialektusban a következő indítványt tette:

— En tudnék egyet! Fel kell a polgármestert akasztani. A császári nagyon meglepné, a polgárság annyira megörülne neki, hogy szívesen hozzájárulna az akasztás költségeihez, amely ilyenformán az államnak egy garasába sem kerülne.

Conradot úgy kellett fellocsolni, de a szókimondó polgár sem vitte el szárazon, mert a Józsefvárosból Josefstadtba vitték.

rületi előljárót bizta meg azzal, hogy a fel-függesztett Sas-kör ellen vezesse a vizsgálá-tot. Pesti közölte átiratban a polgármesterrel, hogy régi tagja a Sas-körnek s így nem érzi magát hivatottnak a vizsgálat intézésére. Ma aztán a polgármester azt az utasítást adta az előljárónak, hogy csak vezesse ő a vizsgálatot.

(Függetlenségi-párt értekezlete.)

A függetlenségi-párt ma este érte-kezletet tartott, melyen Apponyi indit-ványára kimondták, hogy a francia köztársasági elnökhöz táviratot intéz-nek, melyben részvétüknek adnak ki-fejezést a courriéresi bányakatasztrófa áldozatait illetően. Az értekezleten fel-szólalt a jelenvolt Kossuth Lajos Tiva-d r is, aki felszólalva, kifejezést adott azon reményének, hogy a nemzet mostani harcát győzelem fogja koronázni, aminek megvalósulása abból is látható, hogy a nemzet elszántan, megalkuvás nélkül küzd jogaiért. Beszéde végén kijelentette, hogy nem mint idegen szólalt fel, hanem mint magyar ember.

(Abaujtonavármegye közgyűlése.)

Abaujtonavármegye ma tartott közgyűlésén Szalay László bizottsági tag indítványára a főispán által kitűzött 12 pontot levették a napirendről, mire Pongrácz főispán kijelentette, hogy az indítvány egyes, általa sértőnek talált kifejezései miatt büntető feljelentést tesz az aláírók ellen. A kijelentésre Vay Tihamér és Károly grófok, vala-mint még másik öt szabadelpárti bizottsági-tag csatlakozott az aláírókhoz.

(Fejérváry Bécsben.)

Bécsből jelentik, hogy Fejérváry mini-sterelnök Vészi József miniszteri tanácsos kíséretében ma este odaér-kezett.

(Izgalmas közgyűlés.)

Szeged város ma tartott közgyűlé-sén, melyen Nagy Mihály főispán el-nökölt. Az ellenzék a tárgysorozatot képező 37 tárgyat levétette a napirend-ről, mire a közgyűlés a Kossuth nóta éneklésével véget ért. A szociálistákat, akik a gyűlésen tüntetnt akartak a rendőrség szétverte

Vadayt visszarendelik.

Ki lesz a főkapitány?

(Saját tudósítónktól.)

— márc. 20.

Vaday dicsőségének immáron rövi-desen vége lesz.

Annak a karriernek, melynek Va-day debreceni kirándulásával befutni akart, — első lépcsőfokára kerül szol-gálati elismerésül a kormány jóvol-tából.

Fővárosi tudósítónk értesít minket, hogy Dr. Vaday László debreceni id. főkapitányt a belügyminiszter legkö-zelebb visszarendeli. Vaday budapesti utja, amelyről hétfői számunkban ad-tunk hírt, — ezzel a visszahívással van összefüggésben.

A visszahívás tisztességes rang-emelést jelent Vadaynak. Arról van szó ugyanis, hogy előléptetik *kerületi kapitánynak*.

Boda Dezső Dr. főkapitányi kine-vezése befejezett dolog. Hely-be vala-melyik kerületi kapitányt léptetik elő rendőrtanácsossá, és ennek helyét lesz hivatva Vaday betölteni.

Vaday távozásával megindulhat a kombináció, hogy ki lesz utána Deb-recen id. főkapitánya

Ertesülésünk szerint Végh Gyula, akinek felüggesztése már megszűnt, teljesen visszavonul s nem fektet súlyt arra, hogy állását, — amihez egyébb-ként joga volna, — ismét elfoglalja.

Ennekfolytán a főkapitányi állásra, dr Boldizsár Kálmán h. főkapitány, a büntügyi osztály vezetője volna a leg-komolyabb jelölt, aki valószínűleg vál-lalkozna is eme a mostani súlyos vi-szonyok között igen terhes állásra.

Ifjusági nagygyűlés a magyar ipar pártolása érdekében.

— márc. 20.

Az Országos Magyar védőegylet fel-szólította a főiskolai ifjúságot, hogy csatla-kozzék hazafias vállalatához a magyar ipar-pártolásában. Az ifjúság, mely eddig lángoló hazafias érzése dacára is megóvta magát at-tól, hogy eredménytelen tüntetésekkel az erőszak szuronyainak tegye ki magát, lelke-sedéssel ragadta meg az alkalmat, hogy ténynyel járuljon hozzá hazája javának mun-kálásához és a felhívás tárgyában ma tartott nagygyűlésén örömmel tette magáévá a ma-gyar ipar pártolásának ügyét.

A gyűlésen Cseke Jenő II. éves jog-hallgató két indítványt terjesztett elő, előbb rámutatva arra, hogy a történelem tanúsága szerint mindenütt elsősorban az állam veszi kezébe mindazt, ami az ország jólétének emelésére vezet, de nálunk ilyet nem vár-batunk, mert a jelenlegi kormány inkább visszafejlesztésre törekszik, a vámszerződé-seket önkényes rendeletekkel intézi.

A társadalom van tehát hivatva a hely-zeten javítani.

E súlyos viszonyok hatása alatt alakult meg a fővárosi védőegyesület, mely fiók-egyesületeket is alapított s ezek alakítottak szakértő bizottságokat melyek megvizsgál-ják az árukat és erről védjegyet állítanak ki, amit a kereskedők kitesznek a kirakatba. Itt is megalakult a védőegylet fiókja, felhívja tehát a nagygyűlést, hogy fogadja el a kö-vetkező két indítványt:

1. Irjon alá mindenki a következő aláírási ívnek:

Alulírottak becsületszavunkkal köte-lezzük magunkat, hogy a magyar ipart pártoljuk, szükségleteinket törekszünk olyan cégnél fedezni, melyek az országos iparvédő egyesület szakértő bizottsága ál-tal felülvizsgálta árucikkeiket, erről bizonyítékot (védjegyet) tudnak felmu-tatni.

2. Adjon ki az ifjusági nagygyűlés egy hivatalos kommunikét, melyben az előbbi fogadalomra rámutatva felhívja a kereskedő cégeket, hogy gondoskodjanak a védjegy megszerzéséről, egyszersmind biztosítsa őket, hogy szükségleteit kizárólag náluk szerzi be az ifjúság.

Azután Hegymegi Kiss Pál ismertette részletesebben a védőegyletet: Először 1844-ben alakult meg a magyar védőegylet Kos-suth Lajos indítványára. Bár ipar tekinte-tében az állapotok nem hasonlítanak az ak-korhoz, most is a társadalomnak kell a ma-gyar ipar pártolásának ügyét kezébe venni.

Az önálló vámterület egy bizonyos ideig meg nem váltsulhat, ennél fogva gondoskodni kell arról, hogy a családi tűzhely küszöbén állítsuk fel a sorompót. A magy. védő egye-sület különösen eredményesen vette kezébe az ügyet, amikor a hölgyek kezébe adta a zászlót.

Ismertette továbbá a védőegylet célját, miszerint beltöldi ipar pártolásával magyar piacot kell teremteni, aminek következménye az önállóság.

Vannak rendes és fogadalmi tagok, kik bizonyos díj fizetésével vagy hozzájárulással tőkét létesítenek, melyből a hazai iparosok segítettnek. Hogy maga a pártolás miként történjék, az megvan a védőegylet hivatalos lapjában.

Az ilyen becsületbeli fogadalmaknál szorososan meg kell határozni, hogy mit foga-dunk tulajdonképpen, mert sok olyan gyárt-mány van, amit Magyarországon előállítani nem lehet. Erre nézve az 1844-iki védőegylet szabálya egyenesen megnevezi azokat az idegen árukat, melyeket vásárolni lehet, de most úgy hisszük, hogy az olyan cégek, melyeknek a védjegy megadatik, mindent elkövetnek, hogy amit csak lehet Magyar-országon szerezzenek be, ezért mindent csak olyan cégeknél kell vásárolnunk, melyeknek védjegyük van.

Alkoholizmus.

— márc. 20.

Az emberiséget előre való törekvésében, a tökéletességet célzó erőlködésében, a boldogság fantomját hajhászó tülekedésében számtalan rajta kívül fekvő ok mellett leg-főképpen az akadályozza, hogy öntudatát, tiszta látását szenvedélyeinek fékezhetet-len hatalmával megtompítja, megszübbasztja, előli.

Legnagyobb szenvedélyeinek egyike az alkoholizmus, mely egész nemzedékek dege-nerálására, elfajulására, elpusztulására vezet és amely egyike a legsúlyosabb problémák-nak a szociál politika előtt. — Magának az alkoholnak fizikai gyilkoló hatását az orvosi tudomány legmérsékeltőbb képviselői is kivé-tel nélkül elősmerték, erkölcsi pusztításairól pedig a kriminologia tanuskodik.

Az alkoholt újabb ideig csupán mint élvezeti cikket ismerték és használták, a kultúra haladásával és az ezzel összefüggés-ben álló nyomoruság növekedésével az alko-hol tápláló szerré lett. És éppen az alkohol becsének ezen megdöbbentő emelkedése idézte elő annak rohamos, szinte feltartó-ztathatlan elterjedését, úgy hogy most már csak erélyes és megalkuvást nem tűrő állami intézkedések segíthetnének a veszedelmen.

Hogy az intelligens, felvilágosodott osztály nyögi az alkoholizmus átkait — saj-nálatos, de mivel hogy öntudatosan rohant a veszedelembé: cinikus mosolylyal napi-rendre térhetnének fölötte.

Azon elem, melynek megmentésén az államnak és a humánus intézményeknek munkálkodni és fáradozni elodázhatlan köte-lességük: a nép, a nyomoruságban sanylóddó munkásosztály, mely rabja és áldozata az alkoholizmusnak.

A munkásból kiöl minden erkölcsiséget, minden emberi érzést és az ily bünsz szenvedélyeinek rabjává lett munkás nem törődik családjával és még kevésbé munkaadójával, aki megfosztja idejétől, melyet a korcsában kívánna eltölteni. Érthető tehát, hogy szen-délyeinek kielégítésére áldozza fel egész keresetét, veti el magától családi nyugalmat, boldogságát.

Ha azután iszákossága: tehát megbiz-hatlansága, tunyasága miatt elveszti kenyerét, a megfertőzött ember minden eszközt, még a leghitványabbat is felhasznál arra, hogy szenvedélyét továbbra is kielégíthesse és így lesz azután a békés, szerény munkás csak nyüge családjának, a társadalomnak pedig parazitája.

Miben keressük ennek a romlásnak, ennek az elfajulásnak a magyarázatát? És mik azok az eszközök, amelyekkel ezeknek gátat lehetne vetni?

Az alkoholizmus oka abban rejlik, hogy napjainkban nemcsak az ivási szokás, hanem az ivási kényszer uralja a társadalmat. Minden ünnepségen, legyen az akár családi, akár társadalmi, vagy akár politikai vagy mondhatnók talán sokszor döntő szerepe van az alkoholnak. Akiben megvan az erkölcsi bátorságnak, és józanságnak az a foka, hogy szembe mer szállani a hamis és barbár előítéletekkel és nem akarja magát ezekkel megmémelyezni, azt kitagadják körükből, mivel, hogy különb mer lenni a többieknél.

Ilyen erős akaratu apostolokra van szükség a társadalomnak, hogy legyőzhesse a mindinkább terjeszkedő veszedelmet, melyet az alkoholizmus magában rejt.

Az államnak pedig kötelesség hatáson intézkedéseket életbe léptetni. Így például a vasárnap munkaszünetet a korezmákra és pálinka mérésekre is ki kell terjesztenie, miáltal elejét veheti annak, hogy a munkásosztály ezen egyetlen szabad napját léhán elfecsérelje, dözsöléssel töltse el és úgy anyagiilag, mint erkölcsileg elzüljön.

Kötelessége továbbá és első sorban a népnevelésre nagyobb gondot fordítani, ha az alkoholizmus mérget gyökerestől kiakarjuk irtani. A tudatlan népkiművelése és felvilágosítása által lehet elhárítani az alkoholizmus okait. Ki kell vezetni abból a sötétségből, amelybe rabszolgai sorsa belé sodorta, hogy önmaga teljes öntudattal és józansággal rendelkezhesék sorsa felett.

Hogy mennyire fejlődik valamely nép, a kulturának mily magas fokára képes emelkedni, mutatja a svéd vagy finn nemzet, a melynek területéről az alkohol száműzetett és legtöbb helyen a teljes absztinencia uralodik.

Ezeket öszintén megszívlelve lehet azt az ijesztő veszedelmet legyőzni, melyet alkoholizmusnak nevezünk.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— március 20.

Halála napját gyászoljuk Kossuthnak, Midőn naponta újra születik! A sir rideg magányában keressük, Midőn a nép milliói követik!

Mindenki meghal, él örökre Kossuth, S bár szobra késik, nincs márványa még: Világító toronyt emel magának S vészek között vezérli nemzetét!

— **Bőjti istentisztelet.** Az ág. ev. templomban szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **Próba-változás a négy-évszaktól.** A ma délután négy órára hirdetett tavasz és nyár valamint a holnap csütörtök délutánra összehívott ős és tél próbája szinpadai előkészületek miatt változást szenvedett amennyiben a tavasz és nyár próbája pénteken délután négy órakor az ős és tél próbája pedig szombaton délután négy órakor tartatik meg. A vigjáték és a tánc próbák ezáltal nem szenvednek változást.

— **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága ma délután Vetéssy Béla rendőrfogalmazó, iparhatósági biztos elnöklete alatt rendes ülést tartott, melyen peres ügyek kerültek tárgyalás alá.

— **Felolvasó-est.** Március hó 22-én, csütörtökön délután 5 órakor lesz a róm. kath. főgymnázium dísztermében az utolsó előtti felolvasó-est. Az est műsora ismét igen ügyesen s érdekesen van összeállítva. Az estét Dobieczyk Sándor volt országgyűlési képviselő, mint a „Magyar Védő-Egyesület” női osztálya egyik elnökének szabad előadása

nyitja meg, ki a magyar iparvédelem érdekében megindított nagyarányú mozgalomról fog szabad előadást tartani „Magyar nők s magyar ipar” cím alatt. Ő utána Nagy Farkasné urnő, honvédszázados neje éneklő Ördög Róbert nagy áriáját s pár magyar dalt. A remek hangú urnő éneke bizonyára egyik legsikerültebb száma lesz ezen érdekes estnek. Majd Szűts István kegyesrendi tanár olvas fel a „római nőkről” a tőle megszerzett magas történelmi s irodalmi stílusban. Podolszky Margit e kiváló hegedűművész, Bethoven s Wieniawsky legszebb műveiből fog egyet-egyet előadni. Az ő művészetét már ismeri műértő közönségünk s a csütörtöki fellépése csak szaporítani fogja sikereinek számát. Pap Vilma urleány szavalata fogja berekeszteni az estét, mely bizonyára egyike lesz a legsikerültebbeknek. A felolvasó estére holnaptól kezdve válthatók meg a jegyek Mihalovits Jenő főtéri gyógyszer-tárában.

— **Kossuth ünnepély a kollégiumban.** Említettük már, hogy a diák kongresszussal kapcsolatos Kossuth serleg ünnepélyt megtartani nem lehet. A kollégiumi ifjuság azonban le akarja róni kegyeletét a nagy idők nagy embere, Kossuth Lajos iránt, ezért a joghallgatók Önképző Társasága elhatározta, hogy f. hó 25-én délelőtt a kollégium dísztermében Kossuth ünnepélyt rendez, melynek műsorát a legközelebbi napokban közöljük.

— **A közkórház kibővítése.** Tudvalevő, hogy a debreceni városi közkórház szűknek bizonyult a folyton gyarapodó beteg állomány befogadására. Az ügyben történt előterjesztések folytán a belügyminiszter bizottságot küldött ki a közkórház állapotának megvizsgálására. A küldöttek voltak dr. Reich Ede, belügym. o. t., dr. Tóth Lajos közokt. min. o. t., dr. Kétyl Károly, egyet. tanár, dr. Bársony János, egyetemi tanár, Vecsey Imre, főjegyző és Körner Adolf, közegészségügyi tanácsos. A bizottság ma d. u. jelent meg a közkórházban és ott dr. Ujfalussy József kir. tan. igazgató főorvos, dr. Horváth Károly alig. orvos és Sinay Gyula ellenőr kalauzólása mellett a kórházat megtekintették és egyben vizsgálatot is tartottak. A vizsgálatot eredményeként a küldöttség kijelentette, hogy a kórházban a rend és tisztaság kifogástalan, azonban a beteg-állományhoz arányítva a kórház csakugyan szűknek mondható. Ennek következtében a küldöttség a belügyminiszternek ajánlani fogja a kórház kibővítését és a szükséges építkezések megkezdését.

— **Adomány a rabsegélyező egylet javára.** Molnár József ur tandíját, 20 koronát a Debrecen — város és hajdúvármegyei rabsegélyező egyletnek engedte át adományul. Midőn a nemes adományért az egylet nevében hálás köszönetet mondok, annak átvételét itt a nyilvánosság előtt ezenel nyugtázom is. Debrecen 1906. március 18. Csiky Lajos, rabsegélyező egyleti titkár.

— **A zenede hangversenye.** A debreceni zenede egyleti helyiségében a tanári segélyalap javára folyó 1906. évi március hó 25-én vasárnap este 7 és fél órakor zenekari hangversenyt rendez. Műsor. 1. Haydn F. 95. mű, 1. sz. Es dur Symphonia. Fűredi József karmester ur vezetése alatt előadja: a zenede zenekara. 2. Verdi F. Rigoletto dalműből Gilda áriája. Éneklő: Gronoman Frédy urnő, hangverseny- és dalmű énekművész, az amaterdami nemzeti opera tagja. 3. Bohm. K. Cavatina. Előadja a zenekar; a magán hegedű szólamot játsza Darvas György. 4. a) Georges Alex. Nuages. b) Privas Xav. Chanson des Heures c) Cha-

minade C. Tu me dirais. Éneklő: Gronoman Frédy urnő. 5. Lavotta R. Menuet. Előadja a zenekar. 6. a) Mann Gottfried Waarheen? (Hova?) b) Kuiler Kor. In Mei (Májusban.) c) van Westrheene. Oud Liedeken (Régi dalocska.) Éneklő: Gronoman Frédy urnő. 7. Goll F. A szeretet. Vegyes énekkar. Husz Lajos karnagy vezetése alatt előadja: a zenede vegyes énekkara. A. 3. szám után 5 pernyi szünet. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. Jegyek előre válthatók zenedei pénztáros Tóth Béla gyógyszer-tárában. Helyárak: Számozott szék a 4 első sorban 3 korona, a többi sorokban 2 korona. Állóhely 1 korona. Felülfizetéseket köszönettel veszünk és hirlapilag nyugtázunk. Pénztárnyitás 6 órakor. Kezdeté este 7 fél órakor pontban.

— **Felhívás.** A debrecen sz. kir. város által kezelt „Meszena” alapítvány alap tőkájének kamatjövödelméből — kifogásvalan magaviseletű, tehetséges és szorgalmas helybeli tartózkodású iparos tanulók és segédeknek szakképzésük gyarapításában ösztönödjék nyújtása útján elősegítése s ugyanilyen minősítésű kezdő iparosoknak önállósítás céljából segélyezése a városi tanács feladata lévén: az alapító oklevél értelmében előirt célokra a f. évi 2154 számú tanácsi határozattal az 1906 ik év folyamára két iparos tanonc részére ösztöndíjjal fejenként 300—300 korona, egy kezdő iparos részére pedig segélytől 600 korona állapított meg, mely ösztöndíj illetve segélyösszeg elnyerésére ezennel pályázat nyitattik. Felhivatnak ennél fogva a pályázni szándékozó helybeli iparos tanoncok és kezdő iparosok, hogy erkölcsi, iskolai, illetve szakképzésükről szóló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket a polgármesteri hivatalba f. évi április hó 30-ik napjáig mulhatlanul adják be, mert a később érkezett folyamodványok figyelembe vételét nem fogják.

— **A villamos telep ügye.** Tudvalevőleg a villamos telep ügyében történt pótajánlatok közül a tanács a Siemens és Schuckert cég ajánlatának elfogadása mellett döntött azon az alapon, hogy az a Ganz gyár ajánlatánál 30,000 koronával olcsóbb. Ezt a határozatot a Ganz gyár megfellebbezte, azzal érvelvén, hogy a másik cég ajánlata a rosszabb minőségű anyagok miatt olcsóbb és tulajdonképen a két ajánlat között eltérés nincs. A felelkezés folytán a tanács az összes iratokat felterjesztette a kereskedelemügyi miniszteriumhoz szakértői véleményadás végett. A kereskedelmi miniszterium ma érkezett válasza határozottan egyik ajánlat mellett sem foglal állást.

— **Az ős püspök utazása.** E hó 27-én kezdi a fővárosban a református zsinati ülészekés, a zsinatra Kiss Aron, a Tiszántúli egyházkerület ős püspöke, kinek egészségi állapota most kedvező, nagyban készül s ha valami akadály közbe nem jön, úgy a püspök részt is vesz a zsinati üléseken.

— **Szerb dalárda Debrecenben.** Megírjuk már, hogy a szerb dalárda április 15-én jótékonycélu hangversenyt rendez a debreceni dalárdák segítségével. Erre vonatkozólag a debreceni dalegylet a következő levelet kapta Belgrádból:

Belgrád, márt. 15. 1906.

A debreceni dalegylet tekintetes elnökének.

Debrecen.

Márc. 8-iki nb. soraikból a legnagyobb örömmel vettük tudomásul azon szíveségüket, amelyben kívánságunkat, hogy Önöket meglátogassuk Debrecenben s ott jótékony célu hangversenyt rendezzünk — részesítették. Azon kölcsönös egyetértésen és igaz baráti szereteten kívül, melynek a két szomszéd nemzet között uralkodnia s nap-

ról-napra gyarapodnia kell, ezen tervezett látogatásunknak egyik legfőbb oka az is, hogy viszonzzuk az Önök belgrádi látogatását, amelynek szép napjaira minden tagunk a legkellemebb érzésekkel emlékezik vissza.

Társaságunk örömteljes várakozással néz azon nap elé, mid'n magyar testvérei körében fogja elénekelni magyar és szerb dalait, amelyeknek lelkesítő hangjai oly harmóniába fognak bennünket összeolvasztani, amelyben mint szabad és szomszéd nemzeteknek kell lennünk.

Ez alkalommal legyen szabad egy kéressel is fordulni Önökhöz. A „Debreceni Ujság” és „Magyarország” ban azt írják rólunk, mintha mi udvari énekkör volnánk. Kegyeskedjenek ezen közleményt olyképen helyreigazítani, miszerint társaságunk se nem udvari énekkör és elnöke sem udvari méltóság, hanem legrégebb énekköre Szerbiának, amely udvari ünnepek alkalmával ott szerepel, de az udvari cím Sándor király halálával megszűnt.

A „Belgrádi énekkör” április 14-én, nagyszombat délutánján érkezik oda és 15-én fog hangversenyezni, feltéve, ha valami különös akadály közbe nem jön, amiről Önöket idejekorán értesítenők.

Azon reményben, hogy mihamarább viszontlátjuk egymást s egymás iránti baráti szeretetünknek forró kézzsoritásban adhatunk kifejezést, valamennyi szerb énekes nevében szívvel üdvözli Önöket

az elnökség.

Jovanovics Milán s. k. Naldi Spira s. k.
titkár. tanár, alelnök.

— **A Kossuth gyászünnep.** Kossuth Lajos halálának mai évfordulóját kegyeletes ünnepség keretében ülte meg az országos függetlenségi és 48-as párt. — Délélt tiz órakor a Deák-téri evangélikus templomban gyászistentisztelet volt, a melyen a család részéről Kossuth Lajos Tivadar, özvegy Ambrozovitz Lajosné és fia vettek részt, a volt függetlenségi képviselők közül pedig megjelentek többek között: Sággy Gyula, dr. Ballagi Aladár, Tóth János, Bernáth Béla, gróf Batthyány Tivadar, Ráth Endre, Endrey Gyula, Lengyel Zoltán, Szász József, báró Kaas Ivor, Bakonyi Samu, Szathmáry Mór, Benedek János, Keller József s még nagyon sokan. A gyászistentisztelet Horváth Sándor lelkész gyönyörű beszédével kezdődött. — Beszéde végén áldást kért Kossuth Lajos poraira, emlékeire, eszméire, álmaira, irataira és arra a népre, amelyért élt s a melyért mindenét föláldozta. Az istentisztelet végén a közönség elénekelte a Szózatot és a Himnuszt. A képviselők azután testületileg kivonultak Kossuth Lajos sírjához, ahol a függetlenségi párt nevében Endrey Gyula hatalmas, költői szárnyalású beszédet mondott és letette a párt pálmakoszoruját, a melynek széles, nemzetiszínű szalagján ez a fölírás van: „Az Országos függetlenségi és 48-as párt — Kossuth Lajos emlékére.” — Endrey után a Kossuth Lajos női kör nevében, amely szintén testületileg vonult ki a temetőbe, Katona Sándorné alelnök mondott beszédet. A női kör szintén koszorút tett a sírra. A koszoru szalagjának ez a fölírása: „A Kossuth Lajos női kör kegyelettel.” A délután folyamán több ezer főnyi egyetemi ifjuság vonult ki gyászlobogók alatt a temetőbe és lelkes beszédek, szavalatok keretében szintén megkoszoruzta Kossuth Lajos sírját. Délután három órakor ünnepi lakoma volt, melyen Kossuth Lajos Tivadar is megjelent. A lakomán Holló Lajos ünnepi beszédet mondott.

— **Köszönetnyilvánítás** A jogász ifjuság emléktáblával óhajja megjelölni azt a házat, melyben az első jogtanár lakott és meghalt. Szép tervét nagy mértékben meg-

könnyíti a minden szép eszméért lelkesedő közönség. Balogh Ferenc, a tudós tanár által írott s a Joghallgatók Önképző Társasága által ez alkalomra kinyomatott s lapunk egyik számában már méltatott füzetekből ugyanis (melyek Csáthy Ferenc könyvkereskedésében 30 fillérért kaphatók) ez ideig 62 korona folyt be az ünnepély s az emléktábla költségeinek fedezésére. Az említett összeget küldték: Szilágyi Károly ügyvéd 20 kor., Balogh Béla 4 kor., Tóth Lajos dékán 5 kor., Kovács Ferenc 10 kor., Lengyel Imre kir. ítélőtáblai bír. Szoboszlórol 20 kor., Böszörményi Zsigmond földbirtokos Aranyosmedgyesről 2 kor., Hadházy Kálmán ügyvéd Nagyváradról 1 kor., mely adományokért s ezáltal nemcsak példaadásért ez uton is köszönet mond az ünnepélyrendező bizottság. Különösen szépen emlékezik meg a kegyeletes eszméről Kovács Ferenc Losoncrol, aki a debreceni akadémián az egyházjogot tanította s az említett füzet szerzőjének 10 éven át kartársra és legjobb barátja volt s akihez ez alkalomból küldött meleghangú levelében így ír:

„Kedves barátom és kartársam!

Köszönettel vettem a debreceni jogakadémiáról küldött igen becses és érdekes művedet. Olvasása visszavarázsolott engem abba a tizévi időszakba, melynek kedves, szép emlékei különben is felejtethetetlenül élnek lelkemben, szívemben és elmémben.

A debreceni első jogtanár (Széplaki Pál emléktáblájára, illetőleg a kegyeletes eszme kivételére, hálával emléken ide csatolom e csekély összeget. Fogadjátok azt tőlem szívesen.

Ezerszeresen üdvözöl s gondolataiban ölel Losonc, 1906. márc. 7.

regi igaz hived,
Kovács Ferenc.”

— **Tanácsülés.** A városházán ma délélt Kovács József polgármester elnöklésével tanács ülés volt, amelyen folyó ügyeket intézték el.

— **Eskütétel.** A város központi választmánya által megalakított összeíró küldöttségek elnökei és tagjai ma tették le a szokásos esküt.

— **Az iparoskör felolvasó estélye.** Március 22-én este fél 8 órakor tartják meg az iparos-otthon dísztermében az iparoskör nyolcadik felolvasó estélyét. Ezuttal Pogány Armin mérnök olvas fel aki a vasiparral foglalkozó iparos tanoncokat az iparostanonc iskolában szakirányban oktatja Pogány mérnök úgy személyesen, mint kiválóbb tanítványaival együtt fogja felítáblán bemutatni a természeti tárgyak utáni rajzolást és annak előszerűségét. A kiváló szaktanár előadására az összes mestereket, valamint az érdeklődő közönséget minden meghívó mellőzésével, ezuton hívja meg az elnökség.

— **Tolvaj asszonyok.** Tacsai Jánosné felsőjézsai és özv. Pócsi Gáborné h. böszörményi rovott multu, börtönviselt paraszt-asszonyok ma délután Benyáts Emil Piacutcai kereskedőtől vásárlás közben egy vég kartont akartak lopni. Tervök azonban nem sikerült, mert a tolvajlást észreveiték és bekisérték őket a rendőrségre, ahol mint Márianosztrán huzamosabb ideig vendégszerelő, jól ismert tolvajokat — a jeles nőszemélyeket nyomban letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— **Elborult elmével.** Ma délélt a Piac-után feltűnt a járókelőknek egy ember, ki magában beszélgetett, dalolt s igen különösen viselkedett. A rendőr bekisérte s kitűnt, hogy Molnár András napszános, ki nemrégén megtöbolyodott. A szerencsétlen embert beszállították a közkórház megfigyelő osztályába.

— **Ellopták ágyastul.** Mulatságos eset történt az este Debrecenben. Egy munkásembernek a feleségét ellopták az ágygyal és ágyneművel együtt. A Homokkertben la-

kik N. G. munkás, kinek felesége már régebben súlyos beteg. Az este a munkás hazatért a munkából s legnagyobb meglepetéssel konstataálta, hogy a feleségét s az ágyat, melyben feküdt, ellopták. A meglopott ember jelentést tett a rendőrségen, hol ámulva hallgatták a furcsa panaszt. A nyomozás aztán igen érdekes dolgokat hozott napvilágra. A beteg asszonyi ugyanis rokonai vitték el azért, hogyha megül, az ágynemű ne maradjon a férjér. A feleségtől megfosztott munkás feljelentést tett a rokonai ellen.

— **Az abszolút uralom epizódjai.**

Annak a zord drámának, amely most folyik és annál izgatóbb, mert senki sem sejtí a végét, vannak pokolian mulatságos epizódjai. Aminthogy komikus volna a kormány egész hadjárata, ha nem az ország bűrére menne. A tehetetlenség vergődései torz epizódokat provokálnak, amelyek a maguk kicsinyességgel karakterizálják az embereket. Budapesten a katonai zenekar néhány nap óta bojkottálja az Erzsébet kioszkot azzal a megokolással, hogy a kiszolgáló személyzet brüszken viseikedik a réztrombiták vitézeivel szemben, ami annyit jelent, hogy a Kioszk egyetlen pincére sem akart a kedvükért németül beszélni. A katonai hatóságnak nem nem ez az egyedüli bátor cselekedete. A tavaszi napok beállta óta a budai Vérmezőn kora délutántól kezdve nagy sereg gyermek játszott. Mivelhogy a gyermek is szereti az új divatot, királyi biztost játszottak, ami — mondani sem kell — a kitűntetett ifju kemény elpahalásával szokott járni. A mulatság hire a téparancsnokság fülébe jutott, amely e hónap 15-től kezdve betiltotta a gyerekeknek a Vérmezőn a játékot és addig nem is vonja vissza a tilalmat, amig lojálisabb játékra nem szánják el magukat. Ez is komoly politika.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubajáratácaál levő kirkatban.

x **Eladó gyógyszerár.** Vasuti fővornal mentén egy jó jövőjű, jelenleg 8 ezerekorán felül emelkedő forgalmu, elegánsan és szabályosan berendezett gyógyszerár sürgősen eladó. Az eladás sürgős, mivel tulajdonos a gyógyszerészettel végleg felhagy. A vétel iránt értekezhetni Teszák Gyula meghatalmazott provisorral Királyházán. Ugoosa megyében.

x **Régen volt és soká lesz oly kedvező alkalom olcsón vásárolni mindenféle célszerű ajándéktárgyakat, gyermek játékokat és műipararu különlegességeket mint most. Mentze Henrik újdonságok áruháza teljesen feloszlik Piac és Szent Anna-utca sarkán a raktáron levő áruk beszerzési áron alul árusítatnak el. Berendezés és a portále eladó. 140—x—13.**

x **Egy óriási bálna hal minden esont részét sikerült megszereznem, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkifűnőbb halsont anyaggal rendelkezem. Te kintettel a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetése alatt készíthetek eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abban az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakértelem nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatása lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Goldstein Karolina, Debrecen, Fő piac, Lamprecht palota.**

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már néhányzori badörzslés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu“ gyógyszerészénél. 107—x 16.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az *Iziz* hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben *Szilcz* Ferenc gyógyszerésztárában, Piac-utca.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Még néhány szó

a „Magyar Védő Egyesületről“!

Elmondottuk, hogy miként szervezte a Magyar Védő Egyesület a magyar ipar védelmét.

Elég szomorú, de való, hogy vannak kik kérdik: minek ez?

Röviden ezt feleljük:

A magyar állam külkereskedelme aként alakult, hogy kivitelünk összértéke:

1901-ben	1265
1902-ben	1323
1903-ban	1352
1804-ben	1355 vagyis átlag évi 1323 millió korra emelkedett.

Természetesen ennek nagy része nyers termény, állat és fa ipari termék (deszka stb.) Ellenben behoztunk évente átlagban 1212 millió korona áru ipari cikkeket.

Számlánk tehát látszólag elég kedvező, több pénz jött be mint ment ki.

Azonban míg mi valódi, belső becsesel bíró értékeket adunk a külföldnek, mi cserében hamar lomtárba kerülő csecesebeséért, rongyokért fizetünk ennyit.

E rongyok és porinbargi áruk értékének háromnegyed része vagyis évente több mint 800 millió korona munkabéreként kerül a külföldi ipari munkások kezébe. Vagyis mi kedves belső becsesel bíró tárgyakért sokat fizetünk s ez mind a külföld munkásainak javára esik.

A mennyit pedig mi ezen a címen oda fizetünk ugyan annyit vonunk el saját véreinktől a magyar munkásoktól.

Ez ellen kell, hogy védekezzünk!

Mert ez oka a nálunk tapasztalható kereset hiánynak. Ez szűli az elégtelenséget és növeli meg a nemzetközi szocialisták táborát, végül a derék, szorgalmas és dolgozni akaró iparost hazájának elhagyására kényszeríti.

Ha tehát nem akarjuk, hogy éppen a legszorgalmasabb elem kivándoroljon; ha nem akarjuk, hogy hazánk szép virányai lakatlan pusztává váljanak könnyű prédaként eszén martalékkul az idegenből jött hiénáknak: akkor tömörülnünk kell, hogy a társadalom egész erkölcsi súlyával nehezédjék az ingadozó, jó lelkű, de határozatlan tagjaira s megteremtjük végre a magyar ipar termékeinek állandó fogyasztó szövetségét.

Megszületvén a kereslet, gomba módra teremnének az azt kielégítő vállalkozások s munkához jutna minden érdes tenyér s többé nem történhetne meg a csak most elmúlt 1905-ik esztendő gyalázata, hogy 74,000 emberrel több vándorolt ki, mint a hányan születtek!

Kinek szíve e fölött nem vérzik — az nem magyar ember.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szerda, márc. 21. „Louté“. Vigjáték. (C)
Csütörtök, márc. 22. „János vitéz“ Operette. (A)

Péntek, márc. 23. „Sárga csikó“. Népszínmű. (B)

Szombat, márc. 17. „Drama a tenger fenekén“. Látványosság. (C)

Vasárnap, u. u. márc. 25. „Csepürágók“ Operette. (Bérletszűnet.)

Este: „Arany ember“. Színmű. Jókai ünnepély. (Bérle'szűnet.)

* **Rikkancs.** Erősen megcsappant érdeklődés mellett ma este került másodszer színpadra ez a bécsi hülyeség, mely még miként első ízben úgy ezuttal sem nyerte meg a csekély számú közönség tetszését. A hangulat az előadás tartama alatt mindvégig fagyos volt. Csupán a bájos Szakács babus rövid szereplése csalt néhány derűs percet a nézőtérre.

TAVIRATOK.

Sztrájkoló banyamunkások.

Lens, márc. 20. A banyamunkások egyesületének tagjai tegnap délután gyűlést tartottak, a melyen mindjárt a választások elején tettelegességre került a dolog, miközben az egyesület pénztárnokát lerántották az emelvényről, a kormány kiküldöttjének közbelépésére azonban a rend ismét helyreállt.

Kilakoltatott főispán.

A nagyváradi törvényszék ma tárgyalta Békésvármegyének Kresmarik János főispán elleni kilakoltatási perét és kötelezte a vármegyét, hogy a főispánnak a lakást átengedje.

Sztrájk Eszéken.

Eszék, márc. 20. A cukorgyár több száz kőműves-napszámosa ma sztrájkbelépett, mert a vállalat vonakodik a szervezethez nem tartozó munkásokat elbocsátani. Csak mintegy 50 cseh munkás nem csatlakozott a sztrájkhoz.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, márc. 20.

(Déli zárlat.)

Buzakinálát mérsékelt, vételvedv csekély. Nyugodt irányzat mellett 10,000 méter-mázsa került forgalomba változatlan árák mellett. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő: esős.

Buza áprilisra	16.54—56.
Buza májusra	16.44—46.
„ októberre	16.40—42.
Rozs áprilisra	13.62—64.
„ májusra	13.36—38.
Zab áprilisra	15.68—70.
„ októberre	12.46—48.
Tengeri májusra	13.42—44.
„ júliusra	13.62—64.
Repece augusztusra	27.70—90.

Szerkesztői-posta.

D. M. („Az öreg koldus.“) A költemény alapeszmája gyöngéd és megható. Igen szépen indul, de már a 4 versszaktól végig ellapul és prózában olvad fel. Próbálja meg egy kis lendülettel átdolgozni. Olvassa el Arany János („Adjak, adjak, amit Isten adott!“), Jókai Mór („Utca szögleten ül a csonka hős...“), Tóth Kálmán („Október 6.“, „Kik voltak a honvédek“, „Előre.“) és más teleseinknek 1848 és 1849. névtelen félisteneit megéneklő dalainak elolvasását, ezekből tanul aztán szárnyalást és hangulatot!

Balla. Az ön versének tartalmát rövidebben és persze fényesebben írta már meg Moore Tamás; ilyenformán: „Kálmár, ha jó izletre vágyol, vedd meg az embereket oly értékben, amennyire te becsülsz és add el annyiért, a mennyire ők tartják magokat.“ Dosteri fordítását megtalálja Arany J.-nál.

P. K. Sértés-e, hogy őnt „mendikáns“-nak nevezték, holott akadémiai tanuló? „Hang teszi a zenét, vagyis attól függ, hogy milyen hangnemből és szándékból mondták önnek? Ha ezáltal szerény- ségre, szorgalmas tanulásra, ta'arékosságra intették, az nem sértés, sőt inkább megszívlelni való jó tanács. Azt jelenti, hogy a tanulás korszaka előkészülete az életnek; szegény sorsu ifju ne is tegyen egyebet, mint azt, hogy ezen éneken gyűjtsön testi és lelki erőt az életre. „Mendikánshól“ küzdte fel magát az a miniszteri tanácsos is, a ki dínokai állás adással mentette meg az éhhaláltól azt a hajótörött uracsot, aki szegénységeért legtöbbször gunyolta volt az istokolában. Ha hetykeségből csufolták őnt, akkor vessen meg őket és fordítsa úgy hasznára a sértést, a mint fentebb megirtuk.

Városi Színház.

Bérlet 144. szám. (C)

Szerda, 1906. évi március hó 21-én:

LOUTE.

Vigjáték 3 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, március hó 22-én:

János vitéz.

Operette.

Nyilt-tér.

Pályázati hirdetmény.

A debreceni Önálló Munkások Betegség-nyzó Pénztára 1906. évi április 1-től kezdve pályázatot hirdet, havonta utólagos részletekben folyósítandó 800, az az nyolcszáz korona évi fizetéssel javadalmazott pénztári orvosi állásra.

Ez állásra pályázhatnak olyan debreceni orvosok, a kiknek magán orvosi gyakorlatukon kívül más, hivatalos elfoglaltságuk lehetőleg nincsen. A pályázati kérvények a mai naptól kezdve, március hó 30-ikának délutáni 5 órájáig adandók be Márk Endre ev. ref. főiskolai főügyész, pénztári diszelnök ur kezéhez.

Debrecen, 1906. március 21.

Az igazgatóság nevében.

Szatmáry Zoltán Madarász Ferenc
titkár. h. elnök.

A ki egészséges, első szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vitéz Miklós lelkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Szerb-Csanádön Torontálban, a hol szokvány minőségű I. rendű fás gyökere és sima szőlőoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökere szőlőveszszök, nemkülönbön — ugyanazonfajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. — Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő-levél közül itten csak egy. Tek. Vitéz Miklós urnak, Szerb-Csanád. A nekem szállított 2000 drb. I. minőségű gyökere oltvány 14—15 drbig mind megfogamzot s így azokat mindenkinek a legjobban fogom ajánlani. Már ez idén t. i. az első évben 3 egy-kettő-négy n. hajtást hoztak, mely körülmény általános feltűnést keltet Biztosítom, hogy szükségletemet mindig Önénél fogom fedezni. Szívvelyes üdvözléssel Kunszt Sebő, Egres.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz. Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v. -tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51

Spestre érkezik		óra	perc
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul		óra	perc
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik		óra	perc
Budapest felől (sznmélyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	8	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szigetről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31

B.-Sz. Mihály	vásártérről —	reggel	7	33
H.-Böszörmény	mávasúthoz —	d. e.	7	40
felől	vásártérről —	este	6	22
	mávasúthoz —	este	6	28
	vásártérről —	d. u.	8	29
	mávasúthoz —	d. u.	8	35

F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Virágüzlet áthelyezése.

Szívesen hozom a n. é. közönség tudomására, hogy

virág-üzletemet

dusan felszerelve a régi helyiségbe — a felépült Steinfeld-házba (Piac-utca 59.) helyeztem át.

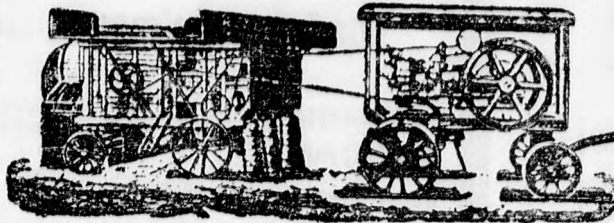
Mikor erről a tisztelt közönséget értesítem, kérem továbbra is szíves pártfogásukat.

Debrecen, 1906. március 4.

144-8-3.

Janatka Alajos,
műkertész és virágkereskedő.

A világ legjobb cséplőkészletei.
Teljes jótállás kitünő cséplésért.

Hatósági engedély nélkül szalmafedeles házak között is használhatók.

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 37-39.

Csak ezen telepen szerzhetőek be a világhírű, szabad szemmel látható befejező készülékkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok és villamos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. * Olcsó árak. * Legosekélyebb napi költség.

Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék a pontos Kállay F. és Tsa, Budapest, Nagymező-u. 37-39. címre ügyelni! Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetük.

112 díjjal kitüntetett!

A világ legegyszerűbb és legtokéletesebb motor-cséplőkészleteit,

valamint a legtokéletesebb benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat ajánlja teljes jótállás mellett legjutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani peremezni nem kell.

A szőlészeti kincse.

A phyloxeraének ellent áll!

Leírását és árjegyzékét

ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymenyiségű sima és gyökeres

DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takáts.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m

= Első debreceni ernyőgyár. =

A tavaszi és nyári időnyre

ajánlom dus választéku saját készítményű raktáromat

eső- nap- és csipke-ernyőkben

dus választék, olcsó, szolid árak mellett.

Javítások és áthuzások gyorsan elkészíttetnek.

Merkler Soma

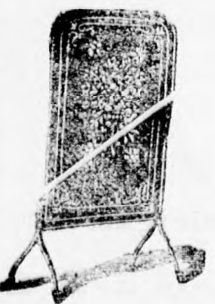
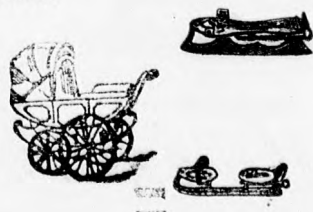
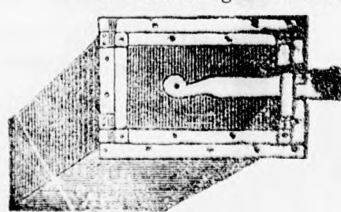
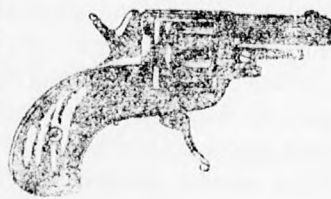
Ernyőgyárban. 134-10-5

Debrecen.

Piac-utca 50. Szent-Anna-u sarkán.

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZÁM

Szakkorlati alkalmi ajándék

Minden rendszerű koresolyák, Gyermekek-, kosik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések, Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénkosarak, kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdiszesebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések

Tóth Gyula vaskereskedésében, Piac-u. 20 és 27 sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

120-x3

(NEUSTEIN-féle ERZSEBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használhatók, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb mellett oly ártalmatlan, mint e pirulák.

Székszerűség

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik egy 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs 8 dobozt, tehát 120 pirulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

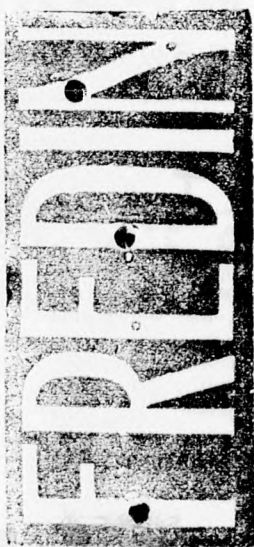
Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót” hoz címzett gyógyszerára Bécs, I., Plankeng 6. Kapható: Debrecen: Balázs Ödön. Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

NYAVALYATÓRÉS!

NYAVALYATÓRÉS, görög és más ideges állapotok ellen, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a szabad „Hattyu gyógyszerár” által Majna-Frankfurt.

Csak
Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Boxcaif, Oskaria, Chevraux és Lakk-lábelikre.

Bécs, XIII.

A legjobb arc-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehérit és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Kitűnő toillet szappanok a kenőcs használathoz

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három szíjben, fehér, rózsaszín és krém. 1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában
Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárában

Egy tégely ára
kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Okvetlen rendelje meg!

Olvasta már

BUDAPEST ÉJJEL

című szenzációs könyvet?

A vaskos díszes kiállítási Ezen mű első kiadása pár Irta: Benedek László tású kötet ára 3 korona. hó alatt teljesen elfogyott! (Adrien.)

MOST JELENT MEG A MÁSODIK KIADÁS,

mely az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett megrendelhető a „BUDAPEST ÉJJEL” kiadóhivatalában.
Budapest, IV., Veres Pálné-utca (Zöldfa-u.) 16 d.

Képek az éjszakából:

Tartalom: Hogy születik a bűn. — Gondos nevelés. — Mari. — Mari elbukik. — A család. — Mariból Ella lesz. — Bűn útján. — Fokról-fokra. — Aki valóban szeret. — Egy sz. — Apró éjjeli mesék. — A zsoke. — Mesterséges botrány. — A ni felesleges. — Nappali Pali. — Ida. — Keudélyes kocikázás. — A zsúr. — A tisztesség kérdése. — Tiszta szerelem. — Az utca. — Szerelem? — Páriák. — Lilly eskőja. — Tárcanyag I. Asszony-természet. — II. Asszonyenergia. — Az illuzió.

A szerző élénk színekkel és megfigyelő képességgel festi a fővárosi társadalmat s annak kinövését — az erkölcsi dekadenciát.

Leírja az örökös érekből való versengést a legszentebb emberi érzelem: a szerelem körül. Leírja a tipikus szegény leány bukását és azt, hogy hogyan ér el a fordulóponthoz midőn a bukásra határozza el magát. És hogy milyen élete van a bűnös leánynak a költői súlyadása után.

A szerző ennek okát keresi és rámutat arra a tényezőre, mely ebben az igazi bűnös. Több tárcacikket, társadalmi rajzot és egy kis regényt tartalmaz a kötet, melynek minden sora erős, de igazságos naturalista tollról tesz tanúságot.

Ő Császári és Királyi Fensége néhai József főherceg is megrendelte a könyvet és a szerzőjéhez a következő sajtókezűleg írt levelet intézte:

Fiume, 1904. I. 22.

Tisztelt Uram!
A „Budapest Éjjel” című mű hirdetéséből feltűnt nekem annak emberbaráti célja és azonnal megrendeltem.

Atólvására meggyőződtem arról, hogy vonzó irálylyal mélyen lélektanilag átgondolt eszmékkel esztétik az erkölcsi súlyadés szép fővárosunkban és hogy a sorok között rejlik azon nemes cél, mely ezen fájdalom, oly nagyon is elterjedt bűnös bukásnak elejét vegye, a ni kivált a mostani regényirodalom frivol irányára mellett, nagyon dicsőretre méltó. Kellene ezen kezdett pályán tovább haladnia és biztos lehet, hogy számtalan szerencsétlent megmenthet erkölcsileg.

Kiváló tisztelettel

József főherceg s. k.

A mű ezen levél eredeti fényképmásolatát (facsimiljét) is tartalmazza.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakert, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes szájakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi csokrokat, valamint sarkoszuorukat.

Saját termésű nyíló virágok és disznővényeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek ugy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemen, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a leggyakoribb pontosággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JANOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.